

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 17.6.2011
KOM(2011) 357 wersja ostateczna

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**Sprawozdanie dotyczące wdrożenia
dyrektywy 2004/22/WE w sprawie przyrządów pomiarowych na podstawie jej art. 25
(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

Sprawozdanie dotyczące wdrożenia dyrektywy 2004/22/WE w sprawie przyrządów pomiarowych na podstawie jej art. 25

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

A. Wprowadzenie

1. Cel niniejszego dokumentu

Celem niniejszego dokumentu jest przedstawienie sprawozdania na temat procesu wdrożenia dyrektywy w sprawie przyrządów pomiarowych, między innymi na podstawie sprawozdań dostarczonych przez państwa członkowskie. Ponadto przy sporządzaniu niniejszego dokumentu wykorzystano dwa badania małych i średnich przedsiębiorstw oraz konsultację społeczną. Do oceny dyrektywy oraz, odpowiednio, oceny skutków propozycji w zakresie możliwych zmian, swój wkład wniosło dwóch doradców zewnętrznych

2. Dyrektywa w sprawie przyrządów pomiarowych

Dyrektywa w sprawie przyrządów pomiarowych (dyrektywa 2004/22/WE¹) funkcjonuje od czterech i pół roku, tj. od dnia 30 października 2006 r.².

Dyrektywa ma zastosowanie do następujących przyrządów zdefiniowanych w dodanych do niej załącznikach:

- wodomierzy;
- gazomierzy i przeliczników do gazomierzy;
- liczników energii elektrycznej czynnej;
- ciepłomierzy;
- systemów pomiarowych do ciągłych i dynamicznych pomiarów wielkości cieczy innych niż woda;
- wag automatycznych;
- taksometrów;
- miar materialnych;
- przyrządów do pomiaru wymiarów;
- analizatorów spalin samochodowych.

¹ Dz. U. L 135 z 30.4.2004, s. 1:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2004L0022:20091201:pl:PDF>.

² W dyrektywie przewiduje się również dziesięcioletni okres przejściowy (do dnia 29 października 2016 r.), w którym zezwala się na kontynuowanie wprowadzania do obrotu przyrządów zgodnych z obowiązującymi wcześniej zasadami (art. 23 dyrektywy 2004/22/WE).

Głównym celem strategicznym przedmiotowej dyrektywy jest ułatwienie funkcjonowania i wzmocnienie wewnętrznego rynku przyrządów wymaganych do przeprowadzania pomiarów ze względu na interes publiczny, zdrowie publiczne, bezpieczeństwo publiczne, porządek publiczny, ochronę środowiska, ochronę konsumentów, nakładanie podatków i celi oraz sprawiedliwy handel, w przypadkach, w których państwa członkowskie uznają formalny pomiar, zgodny z przepisami prawa, za uzasadniony.

Dyrektywa w sprawie przyrządów pomiarowych zapewnia wysoki poziom zaufania dzięki wymaganiom zasadniczym mającym zastosowanie we wszystkich państwach członkowskich. Ich spełnienie wykazuje się za pomocą oznakowania CE i M. W dokumencie określono kryteria dotyczące działania przyrządów, przyznając jednocześnie producentom margines elastyczności technologicznej w zakresie spełnienia tych kryteriów. Przedmiotowa dyrektywa obejmuje szeroki zakres procedur oceny zgodności, odpowiadających potrzebom zarówno małych, jak i dużych producentów.

W prawodawstwie nie określa się, do jakich działań muszą być używane przyrządy pomiarowe. Powyższa kwestia wchodzi w zakres kompetencji rządów krajowych. Na przykład w państwach członkowskich stosuje się różne praktyki w kwestii konieczności stosowania przyrządów pomiarowych do pomiaru zużycia wody czy zbiorczych systemów ogrzewania. Podobnie zakłady produkcyjne mogą stosować różne typy liczników do celów produkcji wewnętrznej, które nie muszą być określone w przepisach.

Jeżeli jednak państwo członkowskie ustanawia wymóg formalnego pomiaru regulowanego przepisami prawnymi, co dotyczy przeważającej części transakcji konsumenckich, mogą być stosowane wyłącznie przyrządy spełniające wymogi przedmiotowej dyrektywy. W dyrektywie wprowadza się kategorie uwzględniające duże rozbieżności temperatur w Europie, przy których przyrządy pomiarowe umieszczone na zewnątrz pomieszczeń muszą być precyzyjne – od 40 stopni poniżej zera w przypadku skandynawskiej zimy do 70 stopni powyżej zera w przypadku lata w regionie Morza Śródziemnego.

Zakres dyrektywy dopuszcza powoływanie się na normy międzynarodowe, które można stosować łącznie z normami europejskimi CEN/CENELEC/ETSI, aby wykazać zgodność przyrządu z wymogami prawnymi. Na przykład posługiwanie się normami międzynarodowymi Międzynarodowej Organizacji Metrologii Prawnej (OIML), której członkami jest 60 krajów, zwiększa konkurencyjność europejskiego przemysłu i ułatwia jego udział w rynku światowym³.

Jednostką odpowiedzialną za dyrektywę w sprawie przyrządów pomiarowych jest DG ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu, Dział G5.

3. Powody przeprowadzenia przeglądu

W art. 25 dyrektywy w sprawie przyrządów pomiarowych⁴ wzywa się Komisję do złożenia sprawozdania dotyczącego wdrożenia tej dyrektywy:

³ Aby uzyskać dodatkowe informacje, zob.:
http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/legal-metrology-and-prepack/measuring-instruments/index_en.htm

⁴ Dz.U. L 135/1 z 30.4.2004.

„Parlament Europejski i Rada zwracają się do Komisji o złożenie sprawozdania, przed dniem 30 kwietnia 2011 r., dotyczącego wdrożenia niniejszej dyrektywy, między innymi na podstawie sprawozdań dostarczonych przez państwa członkowskie oraz, jeżeli zajdzie taka potrzeba, do przedłożenia propozycji zmian. Parlament Europejski i Rada zwracają się do Komisji o dokonanie oceny, czy procedury oceny zgodności dla wyrobów przemysłowych są właściwie stosowane oraz, jeżeli zajdzie taka potrzeba, do wprowadzenia poprawek w celu zapewnienia spójnej certyfikacji”.

Ponadto dyrektywą 2011/17/UE uchyla się 8 dyrektyw opartych na starym podejściu w obszarze metrologii prawnej: jedną dyrektywę w 2011 r. (w sprawie zbiorników statków) oraz pozostałych siedem dyrektyw odpowiednio w 2015 r. (w sprawie wodomierzy, odważników (dwie), alkoholomierzy (dwie), manometrów do opon, pomiaru gęstości zboża w stanie zsypanym). W następstwie uchylecia dyrektywa przewiduje dziesięcioletni okres przejściowy, w którym zezwala się na wprowadzanie do obrotu przyrządów ze zharmonizowanymi oznakowaniami opartymi na istniejących certyfikatach, tj. odpowiednio do 2021 r. i 2026 r.⁵.

We wspólnym oświadczeniu wydanym przez trzy instytucje wzywa się Komisję do złożenia „przed dniem 30 kwietnia 2011 r. sprawozdania [...] zgodnie z zasadami lepszego stanowienia prawa (w tym w stosownych przypadkach z uwzględnieniem oceny skutków regulacji i z uwzględnieniem otwartych konsultacji)” oraz do ustalenia, „czy i jeśli tak, to w jakim stopniu, należy rozszerzyć zakres dyrektywy 2004/22/WE tak, by uwzględnić przyrządy pomiarowe obecnie regulowane” uchylonymi dyrektywami⁶.

B. Ocena

W niniejszym sprawozdaniu Komisja ocenia zakres wdrożenia przedmiotowej dyrektywy, z należyty uwzględnieniem faktu, że jest ona stosowana zaledwie od czterech i pół roku, tj. od dnia 30 października 2006 r.

Główne cele przeprowadzonej oceny obejmują:

- sporządzenie rozsądnych szacunków rynkowych dla poszczególnych sektorów objętych zakresem stosowania dyrektywy w sprawie przyrządów pomiarowych;
- przegląd skuteczności przedmiotowej dyrektywy;
- sformułowanie wniosków dotyczących dalszych działań.

Ocena została przeprowadzona przy użyciu trzech różnych narzędzi oceny:

- zwrócono się do małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) za pośrednictwem sieci Enterprise Europe Network, aby osiągnąć bardziej przyjazne dla MŚP otoczenie regulacyjne, kontynuując ramowy program na rzecz konkurencyjności i innowacji;
- ocenę dyrektywy przeprowadzili zewnętrzni eksperci;

⁵ Dz. U. L 71/1 z 18.3.2011:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:071:0001:0003:PL:PDF>

⁶ Oświadczenie Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji w dokumencie Rady nr 6291/11 ADD1 z dnia 14 lutego 2011 r.
http://www.cc.cec/home/dgserv/sg/sgvista/i/sgv2/repo/repo.cfm?institution=CONS&doc_to_browse=CSST/2011/06291&sw_inconnu=1.

- ustalenia były przedmiotem konsultacji społecznej.

1. Znaczenie gospodarcze sektorów przyrządów pomiarowych objętych zakresem stosowania przedmiotowej dyrektywy

W swoim sprawozdaniu oceniającym eksperci zewnętrzni oszacowali⁷, że dyrektywa w sprawie przyrządów pomiarowych ma zastosowanie do około 345 jednostek przyrządów pomiarowych, których roczna sprzedaż na rynku europejskim osiąga łączną wartość około 3,25 mld EUR. W 10 sektorach objętych zakresem stosowania dyrektywy w sprawie przyrządów pomiarowych, prowadzi działalność około 900 producentów, nie licząc dużej liczby MŚP działających jako dystrybutorzy, importerzy lub dostawcy usług naprawczych. Całkowita liczba pracowników zatrudnionych w sektorze została oszacowana na 190 000.

Okolo 20-25% przyrządów pomiarowych w UE-27 pochodzi z przywozu, natomiast 25-30% przyrządów produkowanych w UE-27 jest wywożone do państw trzecich. Istnieją jednak istotne różnice między poszczególnymi kategoriami przyrządów pomiarowych. Udział w obrocie handlowym w obu kierunkach jest szczególnie wysoki (ponad 50 % łącznego obrotu) w przypadku kategorii miar materialnych (MI-008) i mniej zaawansowanych technologicznie przyrządów do pomiaru wymiarów (MI-009), ale również w przypadku liczników elektrycznych (65 %). Jednocześnie udział produkcji przeznaczonej na wywóz jest szczególnie duży w przypadku przyrządów charakteryzujących się bardziej nowoczesnymi rozwiązaniami technologicznymi, takich jak wagi automatyczne (do 42 % w podkategorii automatycznych wag porcjujących), oraz w kategorii gazomierzy (44 %), w produkcji których przedsiębiorstwa z UE są światowymi liderami.

⁷ Centre for Strategic & Evaluation Services (CSES), okresowa ocena dyrektywy w sprawie przyrządów pomiarowych ([Interim evaluation of the Measuring Instruments Directive](#)), lipiec 2010 r.

Tabela 1 – Łączna wielkość rynku objętego zakresem stosowania dyrektywy w sprawie przyrządów pomiarowych

	Wielkość rynku – liczba produktów sprzedawanych rocznie (w tys.)	Wielkość rynku – wartość produktów sprzedawanych rocznie (w mln EUR)	Udział w całkowitej wartości rynkowej przyrządów pomiarowych	Pracownicy zatrudnieni w sektorze (w tys.)
MI-001: wodomierze	18 000	450	13,8%	25
MI-002: gazomierze i przeliczniki do gazomierzy	6 900	410	12,6%	30
MI-003: liczniki energii elektrycznej czynnej	14 000	610	18,8%	32
MI-004: ciepłomierze	800	290	8,9%	18
MI-005: systemy pomiarowe do cieczy innych niż woda	31,2	240	7,4%	14-16
MI-006: wagi automatyczne	21	550	16,9%	25
MI-007: taksometry	50	25-40	1%	1
MI-008: miary materialne ⁸	300 000	440-490	14,3%	34
MI-009: przyrządy do pomiaru wymiarów	300-400	70-80	2,3%	7
MI-010: analizatory spalin samochodowych	25-35	130	4,0%	17,5
Ogółem	345 000	3 250	100%	190

2. Opinie małych przedsiębiorstw i mikroprzedsiębiorstw

Pod koniec 2009 r. służby Komisji przeprowadziły badanie przy wykorzystaniu narzędzia konsultacyjnego sieci Enterprise Europe Network skierowanego do małych i średnich przedsiębiorstw. Otrzymano ogółem 286 odpowiedzi prawie ze wszystkich państw członkowskich, z czego połowę udzielili producenci, a połowę użytkownicy, głównie małe przedsiębiorstwa i mikroprzedsiębiorstwa osiągające obrót poniżej 10 mln EUR⁹. MŚP prowadziły działalność handlową związaną ze wszystkimi rodzajami przyrządów pomiarowych, w większości przypadków stosując oznakowanie CE i M wykazujące zgodność przyrządu z dyrektywą w sprawie przyrządów pomiarowych, przy czym 40 % spośród tych przedsiębiorstw prowadziło działalność handlową na rynku wewnętrznym, 25 % tylko na rynku krajowym, a 40 % dokonywało wywozu poza UE.

Wyniki badania pokazują, że większość MŚP nie boryka się ze szczególnymi problemami, które różniłyby się od problemów wymienionych przez duże przedsiębiorstwa i wspomnianych w ocenie¹⁰. Tylko mała liczba MŚP wymieniała tu bariery handlowe (rzeczywiste lub tak postrzegane) wynikające z zasad ochrony ustanawianych przez władze krajowe oraz zbyt wysokie koszty oceny zgodności. Nie wyszczególniono także żadnych określonych kategorii przyrządów pomiarowych powiązanych ze szczególnymi kwestiami lub problemami.

⁸ Dane dotyczą wszystkich dostępnych na rynku materialnych miar długości, a nie tylko miar certyfikowanych zgodnie z dyrektywą w sprawie przyrządów pomiarowych.

⁹ Oprócz Niemiec i Zjednoczonego Królestwa.

¹⁰ [Interim evaluation of the Measuring Instruments Directive](#), CSES, lipiec 2010 r., s. 35-40.

Jeżeli chodzi o użytkowników, z badań wynika, że poziom ochrony konsumentów jest odpowiedni. Jedną z kwestii podniesionych w badaniu MŚP dotyczy nieuczciwej konkurencji ze strony producentów produktów bez oznakowania CE i M. Choć kwestia tej nie należy uznawać za specyficzny problem dotyczący MŚP, wydaje się, że odgrywa ona większą rolę w porównaniu z informacjami uzyskanymi w trakcie wywiadów przeprowadzonych ze stowarzyszeniami zawodowymi i głównie dużymi przedsiębiorstwami. Może to odzwierciedlać sytuację w okresie przejściowym, kiedy do obrotu nadal wprowadza się wiele przyrządów niższej jakości z tańszymi homologacjami krajowymi. Sytuacja ta automatycznie ulegnie zmianie po zakończeniu okresu przejściowego w 2016 r.

Jeżeli chodzi o kwestię złagodzenia procedur oceny zgodności tanich przyrządów, należy zwrócić uwagę, że przyrządy takie są zwykle produkowane masowo, w związku z czym ocena zgodności jest tym bardziej istotna. Szeroki zakres procedur oceny zgodności dostępnych dla każdego rodzaju przyrządów powinien pomóc w wyeliminowaniu wąskich gardeł.

Co więcej, w dyrektywie zezwala się na określanie podzespołów, ale nie mogą tego robić producenci. W przeciwnym razie do obrotu mogłyby być wprowadzane wszystkie rodzaje niekompletnych przyrządów i ewentualnie oznakowanych, co utrudniłoby nadzór rynku.

3. Główne ustalenia oceny

Poniżej przedstawiono główne ustalenia wynikające z oceny dyrektywy w sprawie przyrządów pomiarowych.

Innowacyjność nie została zahamowana, a w niektórych przypadkach uznaje się, że dyrektywa w sprawie przyrządów pomiarowych ma pozytywny wpływ na jej wzrost.

W 90 % możliwych przypadków opcjonalność przyczyniła się do niemalże pełnego stosowania postanowień dyrektywy w państwach członkowskich wymagających przyrządów zgodnych z przedmiotową dyrektywą. W związku z tym ochrona konsumentów jest zasadniczo równa w całej UE, a ryzyko nieuczciwej konkurencji, wynikającej z różnic między państwami członkowskimi, jest minimalne.

Dyrektywa w sprawie przyrządów pomiarowych przyczyniła się do lepszego funkcjonowania rynku wewnętrznego dzięki stosowaniu jednego certyfikatu oceny zgodności, który, pomimo, że jest droższy o 10-15 % od wcześniej wydawanych certyfikatów krajowych, przyniósł korzyści producentom prowadzącym działalność na większej liczbie rynków. Stwierdzono potrzebę ujednolicenia formatu takich certyfikatów.

Cały czas prowadzone były szczegółowe konsultacje z zainteresowanymi stronami w ramach grupy roboczej ds. instrumentów pomiarowych. Zainteresowane strony zostały w pełni zaangażowane w przygotowanie wniosków w ramach procedury komitetowej. Procedura komitetu regulacyjnego została zastosowana jeden raz, natomiast procedura doradcza około 10 razy w odniesieniu do publikacji dotyczących międzynarodowych norm OIML¹¹, dających domniemanie zgodności z zasadniczymi wymogami przedmiotowej dyrektywy.

Prawidłowe wdrażanie dyrektywy zostało dodatkowo usprawnione dzięki „oświadczeniu Komisji w sprawie współpracy skierowanym do WELMEC”¹² („Commission Statement to WELMEC on Cooperation”) z 2004 r., w wyniku którego opracowano 40 wytycznych o

¹¹ OIML – Międzynarodowa Organizacja Metrologii Prawnej.

¹² WELMEC jest organizacją organów krajowych odpowiedzialnych za metrologię prawną.

charakterze pojęciowym, do których odniesienia zostały zamieszczone na stronie Komisji po zawarciu ostatecznego porozumienia ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, wchodzącymi w skład grupy roboczej ds. przyrządów pomiarowych.

Z wyjątkiem taksometrów, wszystkie inne przyrządy są w pełnym zakresie objęte normami bądź, na które składają się europejskie normy zharmonizowane lub dokumenty normatywne odnoszące się do norm międzynarodowych, w sprawie których Komitet ds. Przyrządów Pomiarowych wydał pozytywną opinię.

Nowe ramy prawne zapewniają procedury oceny zgodności w bardzo dużym stopniu zbliżone do procedur określonych w dyrektywie w sprawie przyrządów pomiarowych. Wkrótce zostanie przedstawiony wniosek w sprawie przekształcenia przedmiotowej dyrektywy w celu jej dostosowania do nowych ram prawnych.

Jakość nadzoru rynku stanowi dla branży ważną kwestię, przy czym większość organów krajowych uznaje, że ich starania podejmowane dotąd w tym obszarze miały ograniczony zakres.

Wydaje się, że istnieją niespójności wśród jednostek notyfikowanych pod względem interpretacji wymogów dyrektywy w sprawie przyrządów pomiarowych i innych wytycznych, a także różny poziom możliwości, również z uwagi na dość restrykcyjny sposób interpretacji wytycznych WELMEC przez jednostki notyfikowane, ograniczający stosowanie alternatywnych rozwiązań w celu zapewnienia zgodności z wymaganiami zasadniczymi.

Nie ma dowodów na to, że wdrożenie przedmiotowej dyrektywy jest ogólnie niekorzystne dla MŚP, chociaż w niektórych określonych sektorach (wag i odmierzaczy paliwa) brak zasad dotyczących rozróżnienia poszczególnych części (podzespołów) może być niekorzystny dla niektórych MŚP.

4. Wynik konsultacji społecznej

W ramach konsultacji społecznej dotyczącej sprawozdania oceniającego otrzymano 85 uwag od przedsiębiorstw, federacji branżowych i państw członkowskich. Europejska organizacja konsumencka odmówiła udziału w konsultacji, argumentując, że dyrektywa w sprawie przyrządów pomiarowych nie należy do jej priorytetów.

Stosunkowo mała liczba odpowiedzi otrzymanych w ramach konsultacji społecznej dotyczącej oceny wskazuje, że w ocenie zawartej w sprawozdaniu oceniającym nie pominięto ważnych kwestii oraz że nie ma w nim kwestii spornych. Żadne z państw członkowskich nie poruszyło kwestii niedociągnięć w obszarze nadzoru rynku. Aby uzyskać dodatkowe informacje, zob. sprawozdanie z konsultacji społecznej¹³.

Jeżeli chodzi o propozycje dotyczące nowych wniosków, otrzymano szereg użytecznych materiałów, ale w żadnym przypadku dowody nie były wystarczające, aby mogły stanowić podstawę dla oceny skutków. W przypadku złożonych i szczegółowych zmian technicznych, służby Komisji muszą w bardzo dużym stopniu polegać na współpracy z ekspertami i

¹³ RPA, sprawozdanie z konsultacji społecznej, marzec 2011 r. (dokument pomocniczy nr 6).

zainteresowanymi stronami, aby spełnić wymogi dotyczące inteligentnych regulacji. Aby uzyskać dodatkowe informacje, zob. sprawozdanie zewnętrznego doradcy¹⁴.

Ocenę dyrektywy w sprawie przyrządów pomiarowych można uznać za kompletną, jeżeli chodzi o ocenę i ogólnie uzasadnioną w odniesieniu do jej analizy. Nie ma wobec tego powodu, aby rozważać zmiany regulacyjne, a w swoim dokumencie roboczym służby Komisji zaznaczyły, że uwzględniają ryzyko związane ze zmianą przedmiotowej dyrektywy na tak wczesnym etapie jej stosowania (cztery i pół roku). Możliwości związane z normalizacją i wytycznymi nie zostały dotąd w pełni wykorzystane. Zmiana przedmiotowej dyrektywy bez dostosowań technicznych, dopuszczona w art. 16, mogłaby spowodować nadregulację i niepewność na rynku.

C Uchylenie dyrektyw opartych na starym podejściu

1. Wprowadzenie

W odniesieniu do obowiązków Komisji określonych we wspólnym oświadczeniu trzech instytucji, wydanym w związku z dyrektywą 2011/17/UE w sprawie uchylenia dyrektyw opartych na starym podejściu, służby Komisji podjęły następujące działania:

- wystosowały pismo do państw członkowskich z prośbą o przedstawienie uwag (czerwiec 2010 r.), na które odpowiedziało 6 państw członkowskich;
- przeprowadziły badanie MŚP za pośrednictwem sieci Enterprise Europe Network (maj – czerwiec 2010 r.), w ramach którego otrzymano 117 odpowiedzi;
- przeprowadziły konsultację społeczną (wrzesień – październik 2010 r.), w ramach której otrzymano około 20 odpowiedzi od organów i 10 od organizacji producentów.

2. Argumenty przedstawione przez organy

Niektóre organy przedstawiły dwa argumenty przemawiające za utrzymaniem regulacji:

- zastąpienie zharmonizowanych przepisów przepisami krajowymi spowodowałoby powstanie barier dla handlu ze względu na homologacje krajowe oraz zróżnicowane regulacje krajowe, prowadząc tym samym do ograniczenia ochrony konsumentów i konkurencji na rynku wewnętrznym;

- potrzebna jest harmonizacja dokumentacji technicznych dla potrzeb okresowych kontroli eksploatacyjnych (wymogi i procedury w zakresie tych kontroli wchodzą w zakres kompetencji władz krajowych).

Oczywiste jest, że w świetle braku harmonizacji przepisów w odniesieniu do coraz bardziej przestarzałych przyrządów, poszczególne państwa członkowskie opracują własne krajowe wymagania. Mimo że wymagania te nie muszą być już zgodne z powyższymi dyrektywami, muszą jednak uwzględniać podstawowe zasady Traktatu, w szczególności zasadę swobodnego przepływu towarów (art. 34-36 TFUE). Ponadto w rozporządzeniu (WE) nr 764/2008 w sprawie wzajemnego uznawania wymaga się ustanowienia procedury powiadamiania, w przypadku gdy produkt wprowadzany legalnie do obrotu w jednym

¹⁴ RPA, sprawozdanie na temat propozycji zmian i dodania nowych kategorii do dyrektywy w sprawie przyrządów pomiarowych, marzec 2011 r. (dokument pomocniczy nr 7).

państwie członkowskim nie może być wprowadzany do obrotu w innym państwie członkowskim, ponieważ został wyprodukowany zgodnie z przepisami technicznymi odmiennymi od przepisów obowiązujących w państwie członkowskim przeznaczenia. Takie powiadomienia byłyby uwzględniane na podstawie art. 34-36 TFUE oraz istniejącego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Na przykład jest mało prawdopodobne, aby wystarczającym powodem zakazu wprowadzenia danego produktu do obrotu były tylko różne oznakowania. Ponadto zgodnie z zobowiązaniami zawartymi w porozumieniu w sprawie barier technicznych w handlu państwa członkowskie muszą uchylać przepisy na podstawie norm międzynarodowych, które funkcjonują już w postaci dokumentów OIML i są praktycznie równoważne specyfikacjom technicznym zawartym w każdej z uchylonych dyrektyw. Ten wymóg jest wzmocniony obowiązkiem powiadamiania zgodnie z dyrektywą 98/34/WE, który ma na celu zapewnienie pełnego wzajemnego uznawania równoważnych produktów i procedur oceny zgodności.

W związku z powyższym nowe przepisy krajowe, zastępujące wspomniane dyrektywy, w praktyce nie będą z nimi rozbieżne, dlatego też będzie raczej nieuzasadnione stosowanie różnych oznakowań krajowych i przeprowadzanie oceny zgodności w przypadku produktu spełniającego wymogi przepisów prawa w jednym państwie członkowskim. W związku z tym, wraz z zakończeniem okresów przejściowych odpowiednio w 2021 r. i 2026 r., przepisy krajowe nie będą źródłem zmian w odniesieniu do produktów objętych obecnie zakresem uchylonych dyrektyw. Komisja w żadnym wypadku nie kwestionuje przepisów krajowych opartych na normach międzynarodowych, zgodnych z zasadami wzajemnego uznawania, jeżeli państwo członkowskie uznaje takie przepisy za konieczne.

Jeżeli chodzi o drugi argument dotyczący harmonizacji zapewniającej jednolitą dokumentację techniczną na potrzeby okresowych kontroli eksploatacyjnych (wymogi i procedury w zakresie tych kontroli wchodzą w zakres kompetencji władz krajowych), międzynarodowa normalizacja może przyczynić się do osiągnięcia tego celu. W razie potrzeby jest jeszcze dostatecznie dużo czasu, aby cel ten można było zrealizować przed zakończeniem okresu przejściowego.

Omówienie obu powyższych argumentów dotyczących przyrządów objętych zakresem stosowania uchylonych dyrektyw daje nadzieję, że przepisy krajowe uwzględnią normy międzynarodowe odpowiadające treści wspomnianych dyrektyw oraz że nie powstaną żadne dodatkowe bariery handlowe.

Z wyjątkiem wag, które nie podlegają zmianom technologicznym, znaczenie bardziej zaawansowanych technicznie produktów nieobjętych zakresem stosowania uchylonych dyrektyw jest większe pod względem obrotu rocznego, niż znaczenie produktów objętych zakresem tych dyrektyw.

Zgodnie z argumentami przemawiającymi na korzyść uchylecia, podanymi we wniosku Komisji¹⁵, przyrządy mechaniczne objęte zakresem stosowania powyższych dyrektyw stają się przestarzałe i nie ma doniesień o znaczących barierach handlowych w odniesieniu do bardziej zaawansowanych technicznie przyrządów, które nie zostały zharmonizowane tymi dyrektywami. Powyższa analiza jest aktualna i została potwierdzona¹⁶.

¹⁵ COM(2008)801

¹⁶ RPA, sprawozdanie na temat uchylecia dyrektyw opartych na starym podejściu, marzec 2011 r. (dokument pomocniczy nr 8).

3. Badanie MŚP

W ramach badania MŚP przeprowadzonego za pośrednictwem sieci Enterprise Europe Network (maj – czerwiec 2010 r.) otrzymano 117 odpowiedzi, z których większość udzielili użytkownicy (84), a w dalszej kolejności producenci (16) i dystrybutorzy (17). Mimo istniejącej harmonizacji, w odniesieniu do niektórych przyrządów zgłoszono występowanie pewnych barier handlowych prowadzących do sięgającego 10 % wzrostu kosztów związanych z wielokrotnym przeprowadzaniem badań. Może to wynikać z faktu, że bardziej zaawansowane przyrządy są objęte zakresem dodatkowych regulacji krajowych, których jednocześnie stosowanie dopuszcza się w ramach starego podejścia. Producenci opowiedzieli się za deklaracją własną (obecnie nieprzewidzianą w dyrektywie w sprawie przyrządów pomiarowych). W przypadku niektórych przyrządów (liczników do systemów nawadniających, przepływomierzy ścieków, wag i manometrów do opon) użytkownicy opowiedzieli się za zwiększeniem nadzoru rynkowego i okresowych badań eksploatacyjnych.

4. Konsultacja społeczna

W ramach konsultacji społecznej (wrzesień – październik 2010 r.) otrzymano około 20 odpowiedzi od organów i 10 od branży. W niektórych odpowiedziach organów ujęto przedstawione powyżej argumenty, natomiast w innych opowiedziano się za uchyleniem przepisów lub, w razie konieczności, wprowadzeniem nowych regulacji krajowych. Nie podano żadnych przykładów barier handlowych ani nie zgłoszono przypadków powiadomień na podstawie rozporządzenia (WE) nr 764/2008 w sprawie wzajemnego uznawania, w którym organy muszą przedstawić dowody uzasadniające wycofanie produktu z obrotu, jeżeli obowiązuje wzajemne uznawanie.

Organizacje branżowe udzieliły następujących odpowiedzi:

- W odniesieniu do wodomierzy przedstawiciele branży stwierdzili, że liczniki do systemów nawadniających i przepływomierzy ścieków, przystosowanych do wody zawierającej cząsteczki stałe, nie mogą być objęte zakresem obecnych przepisów dyrektywy w sprawie przyrządów pomiarowych i nie jest to konieczne ze względu na brak barier handlowych.
- Producenci nie wspominają o żadnych barierach handlowych w przypadku alkoholomierzy. Producenci napojów spirytusowych wyrazili taką samą opinię jak w 2008 r., stwierdzając, że „producenci nie napotykają ograniczeń przy podejmowaniu decyzji operacyjnych”, nie podając dalszych szczegółów. Producenci win nie chcą harmonizacji przepisów, powołując się na wyczerpujący zakres regulacji DG ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich i międzynarodowych norm Międzynarodowej Organizacji ds. Winorośli i Wina. Producenci piwa również nie zgadzają się na harmonizację, powołując się na istniejącą elastyczność.
- Przedstawiciele sektora manometrów do opon (stacji obsługi) są skłonni zgodzić się na harmonizację, uwzględniającą mające się wkrótce okazać skutki upoważnienia normalizacyjnego M/457 z 2009 r.¹⁷, na podstawie którego opracowywane są normy europejskie, mające również zastosowanie do rozporządzenia (WE) nr 661/2009 w sprawie bezpieczeństwa samochodów. Nie zgłoszono żadnych barier handlowych.

¹⁷ Upoważnienie normalizacyjne M457 dla CEN, CENELEC i ETSI w dziedzinie manometrów do opon przeznaczonych do pojazdów silnikowych oraz systemów kontroli ciśnienia w oponie (przyrządy pomiarowe).

- Nie otrzymano żadnych odpowiedzi od przedstawicieli sektora w odniesieniu do pomiaru gęstości zboża w stanie zsypanym lub zbiorników statków.

Europejska organizacja konsumencka nie przedstawiła żadnej odpowiedzi, argumentując, że metrologia nie należy do jej priorytetów.

5. Wnioski dotyczące uchylonych dyrektyw opartych na starym podejściu

Obecnie Komisja nie ma żadnego powodu, aby zaproponować włączenia sektorów objętych zakresem 8 uchylonych dyrektyw do dyrektywy 2004/22/WE w sprawie przyrządów pomiarowych.

- (1) Nie należy przewidywać, że powstaną nowe bariery wynikające z nowych przepisów krajowych, ponieważ przepisy te muszą być oparte na normach międzynarodowych, w związku z czym będą równoważne.
- (2) Nie stwierdzono żadnych barier handlowych ani innych nadrzędnych powodów uzasadniających harmonizację.
- (3) MŚP zgłosiły występowanie niewielkich barier handlowych związanych z powtarzaniem badań, co wydaje się być już nieuzasadnione na podstawie obowiązków określonych w rozporządzeniu (WE) nr 764/2008 w sprawie wzajemnego uznawania.
- (4) Organizacje producentów nie przedstawiły zasadniczo żadnego uzasadnienia dla harmonizacji oraz nie wspomniały o istnieniu barier handlowych.
- (5) Organizacje konsumenckie nie uznają sektorów związanych z metrologią prawną za priorytetowe.
- (6) W 2010 r. nie nastąpiły znaczące zmiany w ocenie skutków, będącej podstawą wniosku Komisji w sprawie uchylecia przedstawionego w 2008 r.
- (7) Długi okres przejściowy umożliwi uznawanie ważnych certyfikatów do 2021 r. w przypadku zbiorników statków oraz do 2025 r. w przypadku innych przyrządów.

D. Wnioski dotyczące strategii i dalsze działania

Ogólna pozytywna ocena dyrektywy w sprawie przyrządów pomiarowych wykazała jednak, że istnieją poważne problemy związane z jej spójnym stosowaniem przez jednostki notyfikowane oraz w obszarze nadzoru rynku. Zmiany do przedmiotowej dyrektywy powinny być wprowadzane w sposób przemyślany i poddawane pełnej ocenie uwzględniającej wszystkie alternatywy. Na obecnym wczesnym etapie stosowania przedmiotowej dyrektywy stabilne ramy prawne byłyby korzystne dla dalszego skutecznego budowania rynku wewnętrznego w obszarze metrologii prawnej.

Służby Komisji podejmą następujące działania priorytetowe:

1. włączenie nowych ram prawnych do dyrektywy w sprawie przyrządów pomiarowych, w odniesieniu do których ma zostać przedstawiony wniosek ustawodawczy w 2011 r.;
2. poprawa komunikacji i współpracy z jednostkami notyfikowanymi i organami, a także w zakresie udzielania wskazówek, aby zapewnić spójne stosowanie przedmiotowej dyrektywy;

3. koordynacja nadzoru rynku, szczególnie w ramach wspólnych działań, aby dostępne środki na prowadzenie takiego nadzoru były wykorzystywane w bardziej skuteczny sposób;
4. udzielenie pomocy zainteresowanym stronom w ustanowieniu wskazówek dotyczących okresu przejściowego dla pomp benzynowych, które, mimo że formalnie nie wchodzą w zakres stosowania przedmiotowej dyrektywy, są uznawane przez sektor za bardzo ważną kwestię;
5. przeprowadzenie oceny skutków wszelkich propozycji nowych wniosków wspólnie z zainteresowanymi stronami, zgodnie z wymogami dotyczącymi inteligentnych regulacji, w pełni uwzględniającej wszystkie alternatywne rozwiązania w zakresie przepisów, oraz, na ile to możliwe, dokonanie wszelkich koniecznych zmian zgodnie z przedmiotową dyrektywą, tj. w drodze procedury komitetowej.

Dokumenty referencyjne¹⁸

1. RPA, sprawozdanie z konsultacji społecznej, marzec 2011 r.;
2. RPA, sprawozdanie na temat propozycji zmian i dodania nowych kategorii do dyrektywy w sprawie przyrządów pomiarowych, marzec 2011 r.;
3. RPA, sprawozdanie na temat uchylenia dyrektyw opartych na starym podejściu, marzec 2011 r.

¹⁸ Wszystkie dokumenty referencyjne są dostępne na stronie internetowej pod adresem:
http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/legal-metrology-and-prepack/public-consultation/index_en.htm